

Orsak och verkan i världen

Publicerad: 13 November 2013

Fråga: I en artikel publicerad i ett magasin har jag läst följande:

Vilket har förklarats tidigare råder det inga tvivel om att desto bättre medicinsk vård blir, desto färre blir antalet dödsfall och att populationen ökar.

Även om medicinsk vård är ett effektivt verktyg för att uppnå fysisk hälsa och bekämpa sjukdomar ändrar det inte den livslängd som Gud har gett människan. I Koranen kan vi läsa:

För alla [människor] är en frist utsatt, och de kan varken förkorta den eller förlänga den, ens med ett ögonblick, när den har löpt ut. [1]Koranen 7:34

Därför skulle jag vilja veta om medicinsk vård ökar människans tid att leva, vilket artikelns författare påstår. Förklara gärna om hans påståenden inte är sanna, vilket versen bevisar.

Svar: Gud har redan förordnat principen om orsak och verkan för Hans skapelser genom att göra en sak till resultatet av en annan. Exempel på detta är att födslar är resultat av intim samvaro och att grödor är resultat av ett frö som har planterats och vattnats. Gud den Upphöjde säger:

Och [vet de inte] att Vi har låtit allt liv uppstå ur vatten? [2]Koranen 21:30

Och vi pressar vattnet ur regnmolnen i rikliga flöden och frambringar därmed säd och [annan] växtlighet och rikt blommande trädgårdar. [3]Koranen 78:14-16

Har de aldrig begett sig ut i världen och sett [spåren som visar] hur slutet blev för dem som levde före deras tid [och som förnekade sanningen]? De var mäktigare än sina [sentida efterföljare] och brukade jorden bättre och byggde upp ett större [välstånd] än [efterföljarna]. Sändebud kom [också] till dem med klara vittnesbörd om sanningen. Men när de drabbades av Guds straff] var det inte Han som gjorde dem orätt – det var de som hade gjort orätt mot sig själva. Dessa förövre av det onda drabbades till sist av det svåraste av alla straff [- helvetets eld -] därför att de kallade Våra budskap för lögn och gjorde sig lustiga över dem. Gud inleder skapelsen och skall när tiden kommer förnya den och till sist skall ni föras åter till Honom. [4]Koranen 30:9-11

[Minns hur] Han ingav er ett stort lugn och en känsla av trygghet och lät regn falla från himlen för att rena er och lossa djävulens smutsiga [grepp] om era [sinnen], stärka ert mod göra er stadiga på foten. [5]Koranen 8:11

Dessa och liknande verser nämner fysiska orsaker tillsammans med fysisk och immateriell verkan som Gud har bundit samman; den förstnämnda har orsakat den sistnämnda. Detta tillhör Guds skapelse, genom verkan av Hans dekret och förutbestämmelse. Här resulteras immateriella ting från dem, även om Han kan skapa sådana resultat utan orsak. Det är Hans sätt – att skapa det senare från det förra. Visdomen i detta känner enbart Han till. Han den Upphöjde säger:

[Detta är] en Skrift, var budskap har avfattats på ett fast och klart språk och förtydligats på punkt

efter punkt av en allvis [Herre], väl underrättad om allt; [den lär er] att inte dyrka någon utom Gud. [Säg, Muhammad:] ”Jag är [sänd] av Honom för att varna [er] och överbringa ett glatt budskap om hopp, där [ni förmanas] att be er Herre om förlåtelse [för era synder] och att i ånger vända åter till Honom. Då skall Han till en tidpunkt [som Han har] fastställt låta er njuta allt det goda [som ryms i detta liv], och [i det kommande livet] skall Han, efter vars och ens förtjänst skänka alla som gör det goda och det rätta Sin nåds gåvor. Men om de vänder ryggen till, [säg]: ”Jag bävar för det straff som väntar på er på [Räkenskapens] dag. [6]Koranen 11:1-3

Hans profet Hud predikade för sitt folk:

Be nu er Herre om förlåtelse för era synder, mitt folk, och vänd ångerfulla åter till Honom. Då skall Han låta Sin välsignelse flöda över er och Han skall lägga styrka till er styrka – men återgå inte till ert [förra] syndiga liv! [7]Koranen 11:52

Och Han säger om profeten – över honom vare Guds frid och välsignelser – Noa när han predikade för folket:

[Och Noa] sade: ”Jag har kommit, mitt folk, för att varna er klart och entydigt: dyrka Gud och frukta Honom! Och lyd mig! Då skall Gud förlåta er era synder och ge er uppskov till en tid [som Han] har fastställt – när den är inne, kan den inte uppskjutas – om ni [bara] visste...! [8]Koranen 71:2-4

Och Han den Upphöjde berättar om Hans sändebuds predikan inför deras folk:

Sändebuden sade: ”Kan någon tvivla på att Gud [finns], himlarnas och jordens Skapare? Han kallas er för att ge er förlåtelse för era synder och ge er anstånd till en [av Honom] fastställd dal. [9]Koranen 14:10

Gud den Upphöjde nämner även några hycklare som om sina bröder som avled i Uhud sade:

Om de hade blivit kvar hos oss, skulle de inte ha dött eller dödats. [10]Koranen 3:156

Så Han den Upphöjde kommenderade Sitt Sändebud Muhammad – över honom vare Guds frid och välsignelser – att säga till dem:

Säg: ”Även om ni hade stannat hemma, skulle de vilkas död stod skriven ha begett sig till den plats där de skulle falla.” [11]Koranen 3:154

Så Han har klargjort att livet garanterat kommer att tas och att döden kommer att inträffa genom verkan av Hans dekret, inte före dess tid och inte utan en orsak.

Profeten – över honom vare Guds frid och välsignelser – har också sagt:

Den som vill att hans levebröd skall utökas eller att hans ålder skall utökas bör bevara skötet [upprätthålla familjeband]. [12]al-Bukhārī 5985, Muslim 2557 och Abū Dawūd 1693

Därmed säger vi: Medicinsk vård är en orsak till fysisk hälsa och behandling. Detta är precis vad frågeställaren säger, men allt sker genom Guds tillstånd och inom Hans vetskap. Han har gjort vården till en orsak som producerar en verkan, och Han har organiserat dess verkan genom Hans kommendering och dekrets verkan enligt Hans vetskap.

Därmed är det tydligt att orsaken är en faktor för verkan och Han har gjort det till ett måste för oss att åta nödvändiga åtgärder i hopp om att Han skall arrangera de eftersträvade målen, inte för deras egen skull eller med anledning av någon oberoende inverkan på resultaten, utan därför att Han har givit dem en inverkan.

Hade Gud velat avlägsna deras inneboende egenskaper hade Han gjort så, som när Han avlägsnade egenskapen [av värme] från elden för att den inte skulle bränna profeten Abraham – över honom vare Guds frid. Elden var i stället kall och säker för honom. Han tog även bort havets förmåga att dränka för att Mose och hans folk skulle få passera i säkerhet. Sedan lät han dessa egenskaper återvända när Faraos och hans följeslagare passerade, och på detta sätt drunknade de. Verkan är enligt Guds påbud och förordning ett resultat av dess orsak. Även tiden för döden, oberoende av om det sker förr eller senare, är relaterad till om man är varsam eller ovarsam, enligt Guds vetskap.

Därför är frågeställarens uttalande [att hälsovård inte har någon inverkan när det gäller tiden för ens bortgång] inte korrekt, för den spelar roll, vilket tidigare har förklarats.

Källor:

Muhammad bin 'Abdul-'Aziz al-Musnad (1422), Fatawa Islamiyah. Volym 1. Libanon: Maktaba Dar us-Salam. 85 s. ISBN saknas Muhammed Knut Bernström (1421), Koranens budskap. Simrishamn: Proprius. ISBN 91-7118-887-8

Fotnoter:[+]

Fotnoter:

↑1 Koranen 7:34

↑2 Koranen 21:30

↑3 Koranen 78:14-16

↑4 Koranen 30:9-11

↑5 Koranen 8:11

↑6 Koranen 11:1-3

↑7 Koranen 11:52

↑8 Koranen 71:2-4

↑9 Koranen 14:10

↑10 Koranen 3:156

↑11 Koranen 3:154

↑12 al-Bukhārī 5985, Muslim 2557 och Abū Dawūd 1693